

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní Mgr. Darinou Michorovou ve věci

žalobce: XY, narozeného XY,
státní příslušnost Íránská islámská republika
bytem v ČR XY

proti
žalovanému: Ministerstvo vnitra České republiky,
Odbor azylové a migrační politiky,
sídlem Nad Štolou 936/3, Poštovní schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 1. 2020, čj. OAM-187/ZA-ZA11-K10-2019,

takto:

- I. Rozhodnutí Ministerstva vnitra ČR, Odboru azylové a migrační politiky, ze dne 10. 1. 2020, čj. OAM-187/ZA-ZA11-K10-2019, se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalobci se náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a obsah žaloby

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení rozhodnutí Ministerstva vnitra, Odboru azylové a migrační politiky (dále jen „žalovaný“) ze dne 10. 1. 2020, čj. OAM-187/ZA-ZA11-K10-2019, kterým žalovaný neudělil žalobci mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, §

14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

2. Žalobu přitom podal společně s manželkou, která je rovněž žadatelkou o mezinárodní ochranu a svůj azylový příběh zcela odvíjela od příběhu žalobce. Vzhledem k obsáhlosti žaloby, jakož i vzhledem ke skutečnosti, že žalobou společně brojili proti dvěma různým rozhodnutím žalovaného, soud usnesení ze dne 10. 2. 2021, čj. 1 Az 9/2020-58, vyloučil věc žalobce k samostatnému řízení a věc jeho manželky nadále vedl pod sp. zn. 1 Az 9/2020, o které soud rozhodl rozsudkem v tentýž den, jako v nyní projednávané věci.
3. Žalobce namítl řadu procesních i věcných pochybení žalovaného. Na str. 3 až 11 žaloby předně obsáhle namítá nesprávné vyhodnocení své výpovědi žalovaným jako nevěrohodné. Žalovaný totiž poukázal na řadu údajných rozporů ve výpovědi žalobce v pohovorech k žádosti, a dále na rozpory ve výpovědi žalobce a jeho manželky, aniž by dal žalobci možnost se k těmto rozporům vyjádřit. Žalobce blíže popisuje místa, na která žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí odkázal jako na rozporná, a konfrontuje je s obsahem protokolu o pohovoru k žádosti, resp. o doplňujícím pohovoru k žádosti, a dále je v žalobě vysvětluje.
4. Žalobce též namítl nesprávnost závěru žalovaného o účelovosti podání jeho žádosti o mezinárodní ochranu, kdy žalovaný s poukazem na časovou prodlevu mezi vstupem na území a podáním žádosti a na bezproblémové vycestování žalobce ze země původu dovodil, že úmyslem žalobce byla pouze legalizace jeho pobytu na území Evropské unie (EU).
5. Dále žalobce namítl nezákonný postup žalovaného při ustanovování tlumočníka v řízení o žádosti, kdy nebyl dodržen postup podle § 24 zákona č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících. K tomu dodal, že ustanovení tlumočníci v řízení o žádosti mluvili afgánskou perštinou (*dari*), přičemž žalobce mluví íránskou perštinou (*farsi*), která se od *dari* do jisté míry liší, a proto nelze vyloučit, že vytýkané nepřesnosti mohly být způsobeny tlumočením.
6. Žalobce taktéž namítl nedostatečné zjištění skutkového stavu z důvodu neobstarání si relevantních informací o zemi původu a z důvodu odmítnutí provedení důkazu předloženého v anglickém jazyce.
7. Žalobce navrhl, aby soud napadené rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

II. Vyjádření žalovaného a replika a další podání žalobce

8. Žalovaný se ve vyjádření k žalobě se žalobními námitkami žalobce neztotožnil. Při rozhodování vzal v úvahu skutečnosti tvrzené žalobcem v průběhu správního řízení. Shromáždil k nim adekvátní a aktuální informace o situaci v zemi původu. Žalovaný je přesvědčen, že stav věci byl zjištěn dostatečně, přičemž vycházel z relevantních a dostatečně aktuálních podkladů, přijaté řešení reaguje na konkrétní okolnosti daného případu a je dostatečně odůvodněno. Žalovaný přitom neshledal důvody pro udělení některé z forem mezinárodní ochrany nebo doplňkové ochrany.
9. Žalovaný podotkl, že břemeno tvrzení spočívá na žadateli o mezinárodní ochranu, a je v jeho zájmu poskytnout přesvědčivou, úplnou a konzistentní výpověď. Stejně tak jej tíží část důkazního břemene. V podrobnostech žalovaný odkázal na odůvodnění napadeného

rozhodnutí a správní spis. Žalovaný v napadeném rozhodnutí popsal řadu rozporů, pro něž důvodně shledal výpověď žalobce nevěrohodnou. Následná vysvětlení podaná žalobcem v žalobě přitom nemají dle názoru žalovaného potenciál závěry žalovaného zpochybnit. Některá z nich se dokonce omezují na prostý nesouhlas se stanoviskem žalovaného ke zjištěnému skutkovému stavu, případně toto stanovisko v obecné rovině bagatelizují. Takový postup nevnaší do věci objektivně nic nového a takto vykonstruované námitky žalovaný považuje za neopodstatněné. V souvislosti s námitkou zpochybňující kvalitu tlumočení a zákonnost ustanovení tlumočníka žalovaný uvedl, že tlumočníci byli ustanoveni v souladu se zákonem a upozornil, že v Jihomoravském kraji jsou tlumočníci do jazyka žalobce pouze dva. Upozornil též na skutečnost, že žalobci nebyla upřena možnost zpětné kontroly obsahu protokolovaných pohovorů. Pokud na takovou možnost rezignoval, a protokoly stvrdil vlastním podpisem, nelze následky považovat za pochybení na straně žalovaného. Žalovaný tak považoval vysvětlení žalobce v žalobě pomocí zástupkyně za jeho snahu autenticky prezentované informace dodatečně interpretovat v jiném světle, či dokonce významově doplňovat dle potřeby až v rámci žaloby, což postrádá na přesvědčivosti a respektu k řádně zjištěnému skutkovému stavu. Žalovaný rovněž reagoval na některá konkrétní žalobcova vysvětlení uvedená v žalobě.

10. Žalovaný proto navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.
11. Žalobce podal dne 14. 4. 2020 soudu repliku. V ní předně požádal soud o nařízení ústního jednání a ustanovení tlumočníka do jazyka perského, případně do anglického jazyka. Žalobce dále nesouhlasil s tvrzením žalovaného ve vyjádření k žalobě, že tlumočníci v řízení o jeho žádosti byli ustanoveni v souladu se zákonem. Žalobce nezpochybňoval to, že tlumočníci byli ustanoveni podle § 24 zákona o znalcích a tlumočnících, a že složili slib, ale to, že nebyl uveden žádný ze zákonných důvodů, pro který žalovaný přistoupil k ustanovení tlumočníka osoby nezapsané do příslušného seznamu tlumočnicků. Pro hodnocení zákonnosti postupu žalovaného v této otázce přitom není dle žalobce nijak rozhodné, zda vlastnoručně podepsal protokoly k pohovoru.
12. Dále žalobce popřel, že by se v žalobě snažil doplňovat obsah pohovoru či jej účelově měnit. Žalobce se pouze snaží vyjádřit se k údajným rozporům, které žalovaný v jeho výpovědi objevil. Pokud by mu byla tato možnost dána před vydáním napadeného rozhodnutí, nemusel obsáhle vše vysvětlovat až v žalobě. K tomu odkázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu (NSS) sp. zn. 1 Azs 18/2007, 5 Azs 66/2008, 4 Azs 250/2019, či 2 Azs 49/2008. Žalobce je přesvědčen, že důkazní břemeno ve vztahu ke svým tvrzením unesl.
13. Dne 19. 3. 2021 žalobce doplnil žalobu o internetové odkazy na příklady videí a grafických zpracování ze show pana XY a předložil text v perštině, který měl obsahovat vyjádření pana XY k činnosti žalobce. Soud nechal uvedený text spěšně přeložit do jazyka českého ustanoveným tlumočníkem. Překlad textu byl účastníkům řízení zaslán obratem dne 8. 4. 2021, originál překladu poté předložil ustanovený tlumočník soudu při jednání.

III. Posouzení žaloby Městským soudem v Praze

14. Městský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní; dále jen „s. ř. s.“) podle skutkového a právního stavu zjištěného s přihlédnutím k čl. 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady

2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013, o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (tzv. procedurální směrnice).

15. Soud k projednání věci nařídil ústní jednání na den 12. 4. 2021 za přítomnosti ustanoveného tlumočníka. Při jednání setrvali účastníci na svých stanoviscích a procesních návrzích.
16. Z předloženého správního spisu soud zjistil tyto skutečnosti relevantní z hlediska obsahu žaloby. Žalobce byl dne 21. 2. 2019 předán z Dánska do ČR na základě tzv. „dublinkého řízení“ v souvislosti s podáním jeho žádosti o mezinárodní ochranu. Dne 27. 2. 2019 poskytl údaje ke své žádosti a byl s ním sepsán protokol o pohovoru k žádosti. K tomu mu byl téhož dne usnesením ustanoven tlumočník podle § 24 zákona č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících. Následně s ním byl dne 17. 9. 2019 proveden doplňující pohovor, o čemž byl sepsán protokol, a pro tyto účely byl žalobci ustanoven opět tlumočník.
17. Azylový příběh žalobce lze na základě jeho vlastních tvrzení stručně shrnout takto. V říjnu 2018 vycestoval se svou manželkou z Íránu na základě českých schengenských víz do Dánska a do ČR za účelem návštěvy svých rodin, s tím, že zpáteční letenky měli zakoupené na 23. 11. 2018. Tři dny před plánovaným návratem do vlasti se žalobce dozvěděl od svých rodičů, že žalobce hledala íránská tajná služba – přišli k němu do práce, vzali mu počítač, prohlédali jeho kancelář, dále přišli do domu jeho rodičů a předvedli otce žalobce k výsledku, aby se dozvěděli určité informace o žalobci. Žalobce si není jist, proč jej hledala tajná služba, ale domnívá se, že by to mohlo být kvůli tomu, že spolupracoval se svým švagrem, panem XY, který v Praze pracuje pro Rádio Svobodná Evropa (RSE), sekci XY, na různých rozhlasových pořadech a tvorbě klipů s protistátním humorem a kritikou Íránu. Dále žalobce předával peníze novinářům v Íránu, které jim prostřednictvím něj posílal za spolupráci jeho švagr. Tato spolupráce byla tajná, žalobce nikde jako autor oficiálně nefiguroval. Žalobce taktéž tiskl v práci pro svého známého letáky v kurdštině, a ač tento jazyk žalobce neovládá, je si jist, že šlo o protistátní letáky. Poté, co se žalobce dozvěděl od svých rodičů, co se stalo, a poté, co zmizel jeho kolega XY, který jediný věděl o jeho spolupráci s jeho švagrem, vyhodnotil žalobce tyto události jako nebezpečné a rozhodli se s manželkou, že požádají o mezinárodní ochranu v Dánsku (4. 12. 2018). Poté byli oba v rámci tzv. „dublinkého řízení“ předáni do ČR.
18. Jak již bylo řečeno, žalovaný provedl s žalobcem celkem dva pohovory k žádosti, a to dne 27. 2. 2019 a doplňující pohovor dne 17. 9. 2019. Ke každému z těchto pohovorů ustanovil žalobci vždy jiného tlumočníka do jazyka perského. Žalobce závěrem prvního pohovoru k žádosti nepožadoval zpětné přetlumočení protokolu o pohovoru. Naopak, u obsahu doplňujícího pohovoru, který proběhl za přítomnosti zástupkyně žalobce, žalobce trval na zpětném přetlumočení a též si jeho zástupkyně pořídila jeho fotografii mobilním telefonem.
19. Žalovaný si k žádosti žalobce o mezinárodní ochranu opatřil informace o zemi původu, konkrétně Informaci Ministerstva vnitra Velké Británie - Írán: nezákonné vycestování ze země, z února 2019, a Informaci OAMP: Írán – bezpečnostní a politická situace v zemi, ze dne 30. 5. 2019, a dále kopii poskytnutí údajů k žádosti manželky žalobce o mezinárodní ochranu ze dne 27. 2. 2019.
20. Žalobce v rámci správního řízení dále v rámci vyjádření se k podkladům pro rozhodnutí ze dne 13. 12. 2019 odkazoval na aktuální veřejně dostupné zprávy týkající se odsouzení nebo zadržení jednotlivých novinářů z konce roku 2018, a 2019. Dále uvedl, že dle zprávy

zvláštního zpravodaje OSN o situaci v oblasti lidských práv v Íránu z března 2017, ke konci roku 2016 bylo nejméně 24 novinářů, bloggerů a aktivistů na sociálních médiích zadržováno a odsouzeno za mírumilovné aktivity. Z této zprávy též vyplývá, že zvláštní zpravodaj obdržel též zprávy o tom, že vláda nadále omezuje přístup k informacím filtrováním webových stránek, zastrasováním a stíháním uživatelů internetu, bloggerů a aktivistů sociálních médií a omezováním rychlosti internetu. Žalobce dodal, že informace o jeho vlasti, které si obstaral žalovaný, nejsou z hlediska jeho situace nijak relevantní.

21. Dne 10. 1. 2020 vydal žalovaný napadené rozhodnutí, kterým mezinárodní ochranu ani doplňkovou ochranu žalobci podle žádného z příslušných ustanovení neudělil. V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný nejprve shrnul obsah pohovoru a doplňujícího pohovoru s žalobcem. Mezinárodní ochranu podle § 12 zákona o azylu žalovaný žalobci neudělil proto, že dle jeho názoru žalobce nemohl pociťovat ve vlasti odůvodněnou obavu z pronásledování z důvodů uvedených v citovaném ustanovení zákona o azylu. Dle žalovaného jde v případě žalobce o celkovou nevěrohodnost prezentovaných obav, s nimiž spojil svou žádost o mezinárodní ochranu, neboť jeho výpověď vyznívá nekonzistentně, vnitřně rozporuplně a v celkovém souhrnu vykazuje závažné a zásadní nesrovnalosti, které podřývají úvahy o odůvodněnosti jím sdělených obav, ukazují na evidentní účelovost podané žádosti. Žalovaný s odkazem na rozsudek NSS, sp. zn. 5 Azs 18/2013, a tam citovanou judikaturu téhož soudu, a dále na rozsudek NSS, sp. zn. 6 Azs 235/2004, na str. 14 až 16 svého rozhodnutí identifikoval celkem 11 nejzávažnějších rozporů ve výpovědi žalobce, které postupně popsal. Konkrétně šlo o tyto rozpory:

- (1) rozpor s výpovědí manželky žalobce o tom, kdy, resp. kolikrát po jejich vycestování, kontaktovala tajná služba jejich rodiče;
- (2) okolnosti týkající se kolegy žalobce, pana XY;
- (3) okolnosti týkající se zabavení počítače žalobce;
- (4) okolnosti týkající se zadržení otce žalobce;
- (5) rozpor v tvrzeních, jakým způsobem žalobce zjišťoval ze zahraničí svoji situaci;
- (6) okolnosti týkající se seznámení se žalobce s panem XY;
- (7) rozpor v tom, co žalobci jeho otec sdělil po svém zadržení;
- (8) rozpor v tom, zda žalobce měl nějaké problémy se státními orgány ve vlasti již dříve;
- (9) rozpor s výpovědí manželky žalobce, kdy se rozhodli požádat v Dánsku o mezinárodní ochranu;
- (10) rozpor s výpovědí manželky žalobce o tom, kdy jí o celé situaci žalobce informoval, a
- (11) náhlá změna v názoru, zda si může žalovaný opatřit též dokumenty z řízení ve věci mezinárodní ochrany vedeného na území Dánska, poté, co se nechal žalobce zastoupit neziskovou organizací.

22. Žalovaný dále upozornil, že problém s tajnými službami vznikl v době, která bezprostředně předcházela uplynutí platnosti schengenského víza žalobce, což samo o sobě vykazuje znaky účelového jednání žalobce s cílem legalizace pobytu v EU, a dále to dle názoru žalovaného též ukazuje na to, že žalobce vycestoval z vlasti již s přesvědčením, že se do Íránu nevrátí. Žalovaný dále uvedl, že i kdyby odhlédl od celkové nevěrohodnosti žalobce, ani tak by žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany nebyla důvodná, neboť ač žalobce zasazoval svůj příběh do politického kontextu, v průběhu řízení o žádosti několikrát výslovně uvedl, že neví, proč má tajná služba na jeho osobě zájem, a informace, které poskytl, byly pouze spekulativního charakteru. Dále z výpovědi žalobce vyplynulo,

že přes jím tvrzené dlouholeté aktivity politického charakteru nebyl za svého života v Íránu nikdy vystaven pronásledování. Za daných okolností žalovaný věc posoudil tak, že se nejednalo o zastávání politických názorů, které by mohly být důvodem pronásledování ve smyslu zákona o azylu. Ani tisk protistátních kurdských letáků žalovaný neshledal v této souvislosti za relevantní pro závěr o zastávání politických názorů, neboť šlo toliko o kopírování letáků, jejichž textu žalobce navíc nerozuměl, protože kurdsky neumí, a v jeho případě se tak jednalo pouze o domněnku, že jde o protistátní text. Žalovaný dospěl k závěru, že z informací, které vyšly v řízení najevo, nelze dovodit, že by íránské státní orgány připisovaly žalobci politické rysy, pro které by jej mohly pronásledovat, žalovaný tvrzením žalobce neuvěřil a upozornil na rozporuplnou výpověď žalobce, na skutečnost, že žalobce nikdy pod svojí tvorbou podepsán nebyl, a dále, že opakovaně po celá léta cestoval do zahraničí a vracel se do vlasti bez jakýchkoliv potíží na kontrolách a mezinárodních letištích. Je přitom značně pravděpodobné, že íránské orgány by osobu, kterou by podezřívaly z činnosti, kterou prováděl žalobce, nenechaly volně vycestovat. Dále je nepravděpodobné, že by obávaná tajná služba hledala žalobce doma, když žalobce vycestoval na biometrický pas a z letištních evidencí je jednoznačné, že se nachází mimo vlast. Žalovaný závěrem konstatoval, že žalobce, jeho manželku, ani jejich rodiny po listopadu 2018 již nikdo nekontaktoval, což také ukazuje na nedůvodnost jeho obav.

23. Žalovaný s odkazem na další judikaturu NSS (sp. zn. 7 Azs 187/2004, a sp. zn. 5 Azs 37/2003) taktéž upozornil na skutečnost, že žalobce nepožádal o mezinárodní ochranu bezprostředně poté, co začal své obavy pociťovat, jak by se dalo od něj rozumně očekávat, ale teprve až po několika týdnech, navíc v době, kdy již pobýval na území EU neoprávněně, neboť platnost schengenského víza mu skončila 25. 11. 2018. Neprokázal přitom dobrý důvod, proč tak neučinil. Žalobce dle názoru žalovaného na pozadí všech dostupných informací a detailně osvětlených argumentů nesplňuje ani definici uprchlíka podle § 12 písm. b) zákona o azylu, ve smyslu rozsudku NSS, sp. zn. 5 Azs 36/2008.
24. Žalobce dle žalovaného nesplňuje ani podmínky pro udělení azylu podle § 13 zákona o azylu, za účelem sloučení rodiny, neboť nikomu z jeho příbuzných nebyl udělen v ČR azyl. Rovněž tak žalobce nesplňuje podmínky pro udělení tzv. „humanitárního“ azylu podle § 14 téhož zákona; přestože žalobce trpí migrénami, ve vlasti se léčil, takže mu léčba byla dostupná a zároveň se nejedná o zcela výjimečné okolnosti definované judikaturou Evropského soudu pro lidská práva (ESLP), pro které by bylo zcela nehumánní azyl neudělit.
25. Žalovaný dále neshledal ani splnění podmínek pro udělení tzv. doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu. Žalovaný v této souvislosti odkázal na své závěry vztahující se k posouzení žádosti podle § 12 zákona o azylu a zopakoval, že předložený azylový příběh není autentický, a tedy motivem žádosti není uváděná obava z uložení a vykonání trestu smrti, ale snaha o legalizaci pobytu na území EU. S odkazem na obecné závěry judikatury ESLP k čl. 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod („Úmluva“), který se týká zákazu mučení a nelidského zacházení nebo trestání, konstatoval, že pouhá možnost špatného zacházení nemá sama o sobě za následek porušení čl. 3 Úmluvy. Doplňkovou ochranu pak lze udělit pouze tam, kde je nebezpečí mučení a nelidského zacházení či trestání reálně a bezprostředně hrozící, nikoliv tam, kde nastat vůbec nemusí nebo může nastat jedině v případě přidružení se jiných okolností. Žalovaný dále odkázal na rozsudek NSS, sp. zn. 2 Azs 71/2006. Dle žalovaného tvrzené politické aktivity a angažování se v politických tématech jsou skutečnosti účelově předložené, jejichž motivem

je snaha dodat své žádosti o mezinárodní ochranu azylově legitimní důvod a legalizovat si pobyt v EU. Z aktuálních informací o zemi původu nic nenavádí tomu, že by žalobce v případě jeho návratu hrozilo přímé a bezprostřední nebezpečí vážné újmy dle § 14a zákona o azylu. Žalobce nesplňuje ani podmínky pro udělení doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny podle § 14b zákona o azylu.

26. Soud po přezkoumání obsahu napadeného rozhodnutí ve světle uplatněných žalobních bodů a v konfrontaci s obsahem správního spisu dospěl k závěru, že žaloba **je důvodná**.
27. Přestože žalobce napadl rozhodnutí žalovaného v plném rozsahu, nijak nerozporoval neudělení mezinárodní ochrany podle § 13 a 14 zákona o azylu, ani neudělení doplňkové ochrany podle § 14b téhož zákona, resp. žádné argumenty k těmto částem napadeného rozhodnutí nevznikly. Soud proto při přezkoumávání napadeného rozhodnutí vycházel zejména z této právní úpravy.
28. Podle § 12 zákona o azylu *[a]zyl se cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec*
 - a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo*
 - b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.*
29. Podle § 14a odst. 1 téhož zákona *[d]oplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Co se považuje za vážnou újmu, stanoví odstavec 2 tohoto ustanovení [a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.].*
30. Podle § 3 správního řádu *[n]evyplývá-li ze zákona něco jiného, postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2.*
31. Na podkladě zjištěných skutečností učinil soud následující právní závěry.
32. Zásadním sporem mezi účastníky řízení je otázka věrohodnosti výpovědi žalobce. Žalovaný tvrdí, že azylový příběh žalobce není autentický; naopak, je nekonzistentní, vnitřně rozporný a vykazuje celou řadu zásadních nesrovnalostí. I kdyby však žalovaný odhlédl od nevěrohodnosti výpovědi žalobce, i tak by žalobce nesplňoval podmínky pro udělení mezinárodní ochrany, neboť přes snahu žalobce zasadit svůj azylový příběh do politického kontextu, vyzněla výpověď žalobce jako účelová. Žalobce naopak tvrdí, že žalovaný cíleně označil jakoukoliv nepřesnost za vnitřní rozpor nebo účelové tvrzení, a k nalezeným rozporům nedal žalobci ani možnost se vyjádřit. Žalobce se proto v převážné části žaloby zaměřil na vyvrácení jednotlivých závěrů žalovaného o rozporech v jeho

výpovědi, případně o rozporech mezi jeho výpovědí a výpovědí žalobcovi manželky [viz seznam rozporů (1) až (11) v bodě 21. výše].

33. V bodě (1) žalovaný žalobci kladl k tíži rozpor, že jeho manželka v pohovoru k její žádosti uvedla, že státní složky kontaktovaly její rodiče po jejich vycestování několikrát, dokonce i v době, kdy byl s ní prováděn pohovor, zatímco žalobce uváděl, že jejich rodiny tajná služba po zadržení jeho otce již nekontaktovala. Žalobce v žalobě vysvětlil, že o tom, že někdo kontaktoval rodiče jeho manželky, se skutečně dozvěděl až u doplňujícího pohovoru, neboť mu to manželka neřekla. Kdyby žalovaný býval provedl doplňující pohovor i s manželkou žalobce, mohla tuto skutečnost potvrdit, žalovaný však tak neučinil. Žalobce dodal, že v rámci jejich vztahu s manželkou se zbytečně nezatěžují, proto ani manželka žalobce do poslední chvíle o spolupráci žalobce se švagrem netušila. Žalobce dále poukazuje na to, že kdyby si opravdu celý svůj azylový příběh vymyslel, spíše by se snažil manželku všechny skutečnosti naučit („nabřífovat“), aby žádné rozpory nevznikaly.
34. V bodě (2) žalovaný shledal rozpor v tom, kdy byl žalobce naposled v kontaktu s kolegou XY; v poskytnutí údajů žalobce uváděl, že v den, kdy zadrželi otce žalobce, tj. 20. 11. 2018, v doplňujícím pohovoru pak uvedl, že to bylo již dřív, a to tři dny po příletu žalobce do Dánska, tj. 26. 10. 2018. Proto žalovaný vyhodnotil, že posledním impulzem k podání žádosti o mezinárodní ochranu žalobcem nemohlo být zmizení tohoto kolegy, neboť to se stalo ještě před tím, než žalobci prohledali kancelář. Na jiném místě pak žalovaný poukázal na rozpor, kdy žalobce tvrdil, že XY zadrželi, a nemá s ním kontakt od doby, co jej zadrželi, poté žalobce tvrdil, že neví, zda byl tento kolega zadržen, či zda utekl nebo normálně pracuje. K tomu žalobce uvedl, že od počátku zcela konzistentně tvrdil, že neví, co se s jeho kolegou stalo. Žalobce pouze uváděl to, že poté, co se dozvěděl, že mu prohledali kancelář a chtěl se spojit s XY, už se mu nikdy nedovolal a od té doby nemá o něm žádné informace. Žalobce nepopřel, že s tímto kolegou naposled hovořil pár dnů po příletu do Dánska, z těchto tvrzení však dle žalobce v žádném případě nevyplynají rozpory, které z nich dovozuje žalovaný, a jde tak pouze o vlastní výklad žalovaného. Žalobce netuší, co je důvodem toho, že se již nemůže zkontaktovat s XY, ani nemůže vědět, kdy přesně a zda vůbec XY zmizel, avšak tato skutečnost byla jedním z dílčích důvodů (nikoliv však posledním impulzem, jak tvrdí žalovaný), pro které se žalobce rozhodl žádost podat. Žalobce též poukázal na opravu protokolu o pohovoru v jeho odpovědi na tuto otázku, kde po zpětném přetlumočení požádal o vyškrtnutí slova „zadrželi“ na str. 11. Žalobce uváděl, že kolegu pravděpodobně zadrželi nebo utekl.
35. V bodě (3) žalovaný poukazoval na rozpor spočívající v tom, že žalobce měl tvrdit, že mu tajná služba vzala počítač z kanceláře, poté měl uvést, že veškeré jeho dokumenty včetně počítače měl u sebe XY, ten však v den prohlídky v kanceláři nebyl, proto mu nemohla tajná služba počítač vzít. K tomu žalobce v žalobě předně vysvětlil, že pokud mluvil o počítači, neměl na mysli laptop, ale klasický stolový počítač se dvěma monitory, který se celou dobu nacházel v kanceláři žalobce. Pro svou práci grafického editora totiž potřebuje vysoce výkonný počítač, což je obecně známé, a již jen pro tuto skutečnost je závěr žalovaného, že jeho kolega měl u sebe jeho počítač, nelogický. Žalovaný však dovodil imaginární rozpor v tom, že žalobce v doplňujícím pohovoru na otázku na 5. straně protokolu uvedl, že XY měl veškeré jeho dokumenty a v následující odpovědi pak žalobce upřesnil, že se jednalo o počítač, kde měl nahrána všechna videa, a ke kterému měl XY veškerá hesla. Z kontextu je tak dle žalobce zřejmé, že netvrdil, že jeho kolega měl u sebe jeho počítač, ale všechna přístupová hesla do jeho počítače. Z dalších otázek žalovaného

pak vyplynulo, že žalobce opět setrval tvrdil, že jeho počítač mu byl zabaven v kanceláři. Žalovaný však nevyužil možnosti se na tento „rozpor“ v rámci pohovoru doptat.

36. V bodě (4) žalovaný shledal rozpor v tvrzení žalobce o tom, za jakých okolností zadrželi jeho otce. V poskytnutí údajů a u prvního pohovoru žalobce tvrdil, že tajná služba přišla k nim domů a otce vzali do vazby, a současně uváděl, že k tomu došlo brzy ráno, kdy jeho otec šel do práce. V doplňujícím pohovoru pak žalobce uváděl, že si pro otce přišli domů odpoledne. Rozporně k těmto verzím se pak vyjádřila i manželka žalobce. Žalobce k tomu v žalobě uvedl, že si je vědom, že uvedené protokoly podepsal, ale je přesvědčen, že nikdy neřekl, že jeho otce zadrželi cestou do práce, neboť jeho otec je v důchodu a nepracoval ani v roce 2018. Žalobce upozornil, že o tom, že si pro jeho otce přišli k nim domů, vypověděl přitom opakovaně. Jediným vysvětlením, které žalobce k této nesrovnalosti má, je chyba tlumočení. Pokud jde o denní dobu, kdy jeho otce odvezli, žalobce uvedl, že to neví, v pohovoru tvrdil, že to bylo asi odpoledne. Vycházel totiž pouze z toho, co mu řekla jeho matka, která byla rozrušená. Žalobce dodal, že žalovaný jej ani v této otázce nijak nekonfrontoval s údajnými rozpory. Pokud jde o rozpor ve výpovědi manželky žalobce, která uváděla, že si to nepamatuje, ale že otce žalobce zadrželi asi 5 dnů před jejich plánovaným návratem, tj. 18. či 19. 11. 2018, žalobce dodal, že s ohledem na skutečnost, že také nebyla zadržena přítomna, nejde o nijak významnou nepřesnost.
37. Manželka žalobce pak v pohovoru k její žádosti uváděla, že otce žalobce vzali do vazby proto, že chtěli zadržet žalobce, avšak ten doma nebyl. Žalobce v žalobě vysvětlil, že tento rozpor je pouze domnělý; on nic takového nevypovídal, pouze tvrdil, že se na jeho osobu vyptávali. Pokud k němu domů přišla tajná služba a vzala si i jeho počítač z kanceláře, vyhodnotil tyto skutečnosti jako závažné a bylo zřejmé, že si s ním tajná služba nechce popovídat u čaje.
38. V bodě (5) žalovaný žalobci kladl k tíži informace, které uváděl v souvislosti s tím, koho a kdy kontaktoval za účelem zjištění toho, co se stalo. Žalobce nejdříve uváděl, že se pokusil kontaktovat XY, a když se mu to nepovedlo, požádal o mezinárodní ochranu, jiné lidi nekontaktoval, protože pouze XY věděl o jeho aktivitách. Poté měl žalobce tvrdit, že kontaktoval i jiného kolegu, s nímž je doteď v kontaktu, a poté i své známé. Žalobce v žalobě vysvětlil, že aby zjistil, co se stalo, kontaktoval samozřejmě vícero lidí. Kromě XY kontaktoval dalšího kolegu XY, ale jen pokud jde o informace o XY, o svých problémech mu neříkal. V zápisu odpovědi, který mu žalovaný vytýkal jako rozpornou, žalobce uvedl, že v ní chybí ve větě o tom, koho nekontaktoval, za slovem „jiné“ slovo „kolegy“, a to je pravda, žalobce jiné kolegy nekontaktoval, ovšem kontaktoval jiné známé.
39. V bodě (6) žalovaný považoval za rozporná tvrzení žalobce o tom, jak se seznámil s panem XY. Žalobce během prvního pohovoru tvrdil, že jejich spolupráce započala v roce 2009 tak, že měli proti sobě kanceláře. V doplňujícím pohovoru pak žalobce tvrdil, že se znali ještě před rokem 2009, seznámili se přes sestru žalobce, neboť XY je její manžel. Žalobce v žalobě vysvětlil, že i zde má za to, že došlo k chybnému tlumočení. Žalobce v žalobě potvrdil, že se s XY seznámil prostřednictvím jeho sestry Marjan, která byla přítelkyní a poté manželkou pana XY. Naopak, žalobce nemohl tvrdit, že by se s XY seznámil tak, že měli naproti sobě kanceláře; žalobce s XY nikdy nepracoval na stejném místě, a tento závěr bezpečně vyplývá z odpovědi na otázky na str. 3 protokolu k prvnímu pohovoru s žalobcem. Na otázku jak jejich spolupráce začala, je zaznamenána odpověď, že měli naproti sobě kanceláře, hned další otázka směřovala na to, zda žalobce také pracoval v rádiu Jawan (jako XY), na což žalobce odpověděl záporně. S ohledem na obsah těchto

odpovědí proto dle žalobce nedává žádný smysl, aby uváděl, že s XY, který pracoval v rádiu Jawan, měli naproti sobě kanceláře, když hned vzápětí žalobce toto popřel tím, že uvedl, že v tomto rádiu nepracoval. Tuto skutečnost žalobce uváděl na pravou míru i v doplňujícím pohovoru na str. 10.

40. V bodě (7) žalovaný dovozoval rozpor v tom, že žalobce původně vůbec neuváděl, že mu otec sdělil, že tajná služba požadovala, aby se žalobce vrátil, jinak se jeho trest zhorší, a uvedl to až na konci doplňujícího pohovoru. Žalobce v žalobě vysvětlil, že na tuto skutečnost předně nebyl vůbec dotazován, a pokud ji uvedl až v doplňujícím pohovoru, automaticky to nesvědčí o nepravdivosti takové informace.
41. V bodě (8) žalovaný shledal rozpor v původních tvrzeních žalobce o jeho dřívějších problémech se státní mocí (dřívější zadržení a bičování); to totiž v následném pohovoru již neuváděl. Žalobce v žalobě vysvětlil, že dřívější konfrontace se státními orgány v zemi původu nijak s jeho žádostí o mezinárodní ochranu nesouvisely, proto neviděl důvod, proč by o nich měl znovu mluvit, když na tyto skutečnosti ani nebyl dotazován. Žalobce dále v žalobě stručně popsal své předchozí dva incidenty se státní mocí z minulosti.
42. V bodě (9) a (10) žalovaný uváděl rozpor ohledně doby, kdy se žalobce s jeho manželkou rozhodli podat žádost o mezinárodní ochranu, a kdy žalobce svojí manželku o problému informoval. Manželka žalobce uváděla, že to bylo v Dánsku několik dnů před jejich návratem do vlasti. O celé záležitosti jí manžel řekl až na poslední chvíli, když se rozhodli o mezinárodní ochranu požádat. Žalobce uváděl, že tomu bylo až několik týdnů poté, co se o popisovaných událostech dozvěděli. Manželce o problému řekl bezprostředně poté, co hovořil se svojí matkou. Žalobce v žalobě vysvětlil, že jde o nepochopení ze strany žalovaného. Oba s manželkou od počátku tvrdili, že o nastalém problému se dozvěděli několik dnů před jejich odletem domů. Žalobce pak citoval položenou otázku a odpověď jeho manželky, z níž dovozuje, že údaj o několika dnech před odletem, se vztahoval k tomu, kdy se dozvěděli o tom, že je jejich návrat nebezpečný. Navíc je jen přirozené, že v jejich situaci několik dnů s podáním žádosti o mezinárodní ochranu váhali, nejdříve se snažili zjistit co nejvíce informací o tom, co se stalo. Žalobce svou manželku o problému okamžitě informoval, jinak by muselo být pro ní zvláštní, že se do vlasti nevrací v plánovaném termínu. Dále žalobce uvedl, že pokud jeho manželka hovořila o tom, že se o problému dozvěděla na poslední chvíli, z protokolu o její výpovědi s ohledem na kontext pořadí otázek vyplývá, že odpovídala na otázku, jak si vysvětluje, že mohli legálně opustit vlast, když krátce před návratem hledali jejího manžela. Žalovaný však nedal manželce žalobce možnost se k tomuto jejímu tvrzení dál vyjádřit.
43. Žalobce k závěrům žalovaného o účelovosti jeho žádosti a o snaze legalizovat si v EU pobyt podotkl, že s ohledem na jeho předchozí život a poměry nemá žádnou, natož ekonomickou motivaci se stěhovat do Evropy, přičemž pokud by o to stál, mohl k tomu bezesporu využít možnosti zákona o pobytu cizinců. O mezinárodní ochranu však požádal teprve poté, co vyhodnotil, že návrat do vlasti není pro něj bezpečný. Pokud žalovaný argumentoval tím, že žalobce nepožádal o mezinárodní ochranu bezprostředně poté, co začal pociťovat obavy, žalobce s odkazem na judikaturu NSS (sp. zn. 9 Azs 39/2019 a další) uvedl, že důvody jeho vycestování z vlasti a důvody pro podání žádosti o mezinárodní ochranu se liší, a upozornil na chronologii svého případu. Pokud požádal o mezinárodní ochranu dva týdny (tj. 4. 12. 2018) poté, co se dozvěděl o problému, který mu ve vlasti hrozí, nelze takovou dobu považovat za nepřiměřenou.

44. Žalobce se nemohl ztotožnit ani se závěry žalovaného o tom, že skutečnost, že s manželkou bez problémů vycestoval do zahraničí, nasvědčuje tomu, že státní orgány neměly o jeho osoby zájem. Žalobce k tomu v žalobě uvedl, že nezpochybňuje pravomoc státních orgánů jeho zemi původu vydat zákaz vycestování, avšak upozornil na to, že popisovaný problém nastal až po jeho vycestování z vlasti, proto není vyloučeno, že se státní orgány o jeho činnosti dozvěděly až poté, co vlast opustil. Tvzení žalovaného, že pokud po listopadu 2018 již nikoho z žalobcovi rodiny nekontaktovaly, ukazuje to na nedůvodnost jeho obav, považuje žalobce za nelogické, jestliže státní orgány již ví, že žalobce je v zahraničí.
45. Soud po zhodnocení výše uvedených tvrzení v konfrontaci s obsahem správního spisu, zejména s protokoly o pohovorech se žalobcem shledal důvodnou námitku týkající se nesprávného vyhodnocení žalobcovi výpovědi jako nevěrohodné. Dle názoru soudu z obsahu správního spisu, zejména z obsahů protokolů o jednotlivých pohovorech k žádosti žalobce, je zřejmé, že způsob, jakým žalovaný kladl žalobci otázky ve spojení se skutečností, že pohovory byly vedeny s nutností tlumočení, vedl k řadě nedorozumění, kdy i v rámci průběhu téhož pohovoru byl žalobce na některé skutečnosti dotazován opakovaně s poznámkou, že neodpovídá nebo nerozumí otázce. Zaznamenané odpovědi si tak v mnoha případech zdánlivě odporovaly, a to i odpovědi na obdobné otázky, které byly položeny bezprostředně před nebo po otázce, jejíž odpověď pak žalovaný žalobci přestřel jako rozpornou. Žalovaný přitom tyto nejasnosti v průběhu pohovoru neodstraňoval, a ze způsobu vedení pohovoru se spíše jeví, že již měl předem připravenou verzi hodnocení azylového příběhu žalobce, kdy nedostatečně reagoval na následná konkrétní tvrzení či vysvětlení žalobce. Vysvětlení, která pak k jednotlivým zjištěným rozporům podal žalobce v žalobě, dle názoru soudu zcela věrohodně připouští i jiné závěry, než které ze stejných skutečností dovedl žalovaný. Například, pokud žalovaný žalobci vytýkal rozpory pod body (3), (4), (7) a (8), na které soud pro stručnost odkazuje výše, spíše se soudu jeví, že jim žalovaný přikládal větší význam, než ve skutečnosti měly. Uvedené tvrzené rozpory sami o sobě ani v kontextu dalších vytýkaných nesrovnalostí, dle přesvědčení soudu nijak nečiní výpověď žalobce nevěrohodnou v podstatných základech, které tvoří azylový příběh žalobce, a sice tvrzení žalobce, že pomáhal vytvářet audiovizuální díla s protistátním humorem, po jeho vycestování jej vyhledala tajná služba, prohledala mu kancelář, zabavila počítač a předvedla jeho otce k výsledku, zejména k zjištění určitých informací o žalobci. V daném případě šlo dle názoru soudu o nepřesnosti, které mohly být způsobeny jednak tlumočením, což ostatně potvrdil i průběh soudního jednání a nutnost doptávání se, či opakovaného kladení dotazů, jednak tím, že od událostí, o kterých měl žalobce vypovídat, do předání žalobce do ČR a provádění pohovorů, uplynula již určitá doba, kdy přirozeně může docházet k zapomínání přesných detailů reprodukováných událostí. Navíc žalobce v žalobě nabídl zcela věrohodné vysvětlení, které s ohledem na konkrétní formulaci jeho odpovědí v příslušných protokolech a v kontextu s jinými položenými otázkami a odpověďmi, nelze hodnotit bez dalšího jako zcela nevěrohodné.
46. Žalovaný přitom nekonfrontoval žalobce s údajnými rozpory v jeho výpovědi tak, aby mohly být namísto dostatečně vysvětleny. Soud sice musí přisvědčit i argumentu žalovaného, že žalobce všechny protokoly o svých výpovědích vlastnoručně podepsal, čímž stvrdil správnost tam uvedených skutečností, a pokud jde o první pohovor k jeho žádosti, ani nežádal o jeho zpětné přetlumočení, avšak pořídil si jeho fotografii. Tvzení

rozpory současně nebyly takové povahy, že by si zjevně odporovaly nebo by nepřipouštěly či dokonce vylučovaly verzi posléze předestíranou žalobcem v žalobě.

47. K prokázání svých tvrzení žalobce již ve správním řízení předkládal prohlášení pana XY ze dne 9. 2. 2021 v anglickém jazyce. Žalovaný však tento důkaz odmítl provést, neboť jej žalobce nepředložil přeložený, ač jeho zástupce, nezisková organizace jistě na to prostředky má, a jsou jí též přidělovány granty (viz str. 12 konec prvního odstavce napadeného rozhodnutí). Soud tuto listinu, kterou nechal předložit do českého jazyka, provedl při jednání. V uvedeném prohlášení se pan XY vyjadřoval ke spolupráci se žalobcem, kdy k tomu uvedl, že v Íránu potřeboval důvěryhodnou osobu. Žalobce mu prý hodně pomohl, dal mu nové nápady a pomohl mu i v oblasti umění; XY totiž pracuje v Radio Farda a Radio Azadi jako producent a moderátor politické satiry. Žalobce dle tvrzení pana XY též zprostředkoval předání odměny novinářům v Íránu, s nimiž XY spolupracoval. XY je přesvědčen, že pokud by se žalobce vrátil do vlasti, byl by ohrožen na životě. Sám XY žije v ČR od roku 2010 a do vlasti se vrátit nemůže, protože mu je tamní tajnou službou vyhrožováno smrtí, rovněž tak tajná služba několikrát kontaktovala jeho matku a rodinu jeho manželky, která je sestrou žalobce, včetně žalobce. Dodal, že je znovu a znovu vyslýchala. Závěrem uvedl několik internetových odkazů na svou činnost, resp. rozhovory s ním.
48. Žalovaný k této listině na jednání namítl, že tvrzení v prohlášení o tom, že rodina žalobce, jakož i on sám, byli opakovaně vyslýcháni, nekoresponduje s výpovědí žalobce v rámci řízení o jeho žádosti. Žalobce k tomu při jednání uvedl, že obsah prohlášení se vztahuje již k době, kdy pan XY opustil Írán. Žalobce nemá důkazy o tom, že je opakovaně vyslýchali, u něho samotného tomu tak nebylo, jeho rodinu čas od času ano. XY toto prohlášení napsal proto, že životy jeho rodiny, jakož i žalobce, byly ovlivněny jeho aktivitami. Žalovaný setrval na svém stanovisku, že text prohlášení pana XY neodráží obsah výpovědi žalobce.
49. Soud po zhodnocení textu provedeného důkazu prohlášením pana XY přisvědčil částečně žalovanému, že tato listina sama o sobě nijak neprokazuje, že žalobce je nebo může být v zemi původu pronásledován, resp. že mu hrozí vážná újma a taktéž nekoresponduje s tvrzeními žalobce ve správním řízení o opakovaném vyslýchání žalobce či jeho rodiny. Současně však ani nevyvrací, že tvrzená spolupráce mezi žalobcem a jeho švagrem probíhala nebo mohla probíhat, avšak tuto skutečnost žalovaný již dále nijak neověřoval a rovnou listinu jako důkaz nepřijal, aniž by se seznamoval s jejím obsahem, přesto, že mohla být ve prospěch žalobce. V daném kontextu tak soud musel přisvědčit tvrzení žalobce, že v jeho věci nebyl řádně zjišťován skutkový stav (k tomu viz též níže).
50. Pokud žalobce dále namítl způsob, kterým mu v řízení byli ustanovováni tlumočníci, soud i v tomto ohledu přisvědčuje žalobci, že v dané věci nebyly formálně splněny všechny zákonem stanovené podmínky. Žalobci totiž byli opakovaně ustanovováni tlumočníci do jazyka perského, kteří však nebyli zapsáni v seznamu tlumočnicků pro tento jazyk. Podle § 24 již neplatného zákona č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících (dále jen „zákon o znalcích a tlumočnících“) *[o]rgán veřejné moci může ustanovit znalcem (tlumočnickem) osobu, která není zapsána do seznamu a má potřebné odborné předpoklady pro to, aby podala posudek (provedla tlumočnický úkon) a která s ustanovením vyslovila souhlas,*
- a) *není-li pro některý obor (jazyk) znalec (tlumočnick) do seznamu zapsán,*
- b) *nemůže-li znalec (tlumočnick) zapsaný do seznamu úkon provést,*

c) jestliže by provedení úkonu znalcem (tlumočníkem) zapsaným do seznamu bylo spojeno s nepřiměřenými obtížemi nebo náklady.

51. Usnesení o ustanovení tlumočnicků pro pohovor a doplňující pohovor k žádosti, obsažená ve správním spisu, sice deklarují, že tlumočníci byli ustanoveni podle § 24 citovaného zákona, a než provedli tlumočnický úkon, složili též příslušný slib, avšak z těchto usnesení skutečně není patrné, jak tvrdí žalobce, proč, tj. na základě kterého konkrétního z uvedených důvodů žalovaný přistoupil k jejich ustanovení. Soud přitom nijak netvrdí, že žalovaný ustanovil tyto tlumočnický bez existence jednoho ze zákonných důvodů, ovšem soud se ztotožnil s názorem žalobce, že pokud k takovému kroku správní orgán přistoupí, měl by specifikovat i tomu odpovídající zákonný důvod; v opačném případě by jejich praxe mohla sklouznout k nezákonnému zcela libovolnému ustanovování tlumočnicků a obcházení právní úpravy v této oblasti, která slouží mimo jiné též k zaručení určitého standardu kvality provádění této profese, neboť k jejímu výkonu musí zapsaný tlumočnick splnit řadu povinností a doložit řadu náležitostí.
52. Žalovaný sice ve vyjádření k žalobě uvedl, že v Jihomoravském kraji (kde se žalobce v průběhu konání pohovorů nacházel) jsou k danému jazyku zapsáni pouze dva tlumočníci, proto lze v případě žalobce uvažovat o existenci důvodu pod písm. b) nebo c) citovaného ustanovení, avšak ani z tohoto dodatečného vyjádření žalovaného nevyplývá, zda byli pro žalovaného v danou chvíli nedosažitelní, anebo by provedení tlumočnického úkonu těmito tlumočnický bylo spojeno s nepřiměřenými náklady, a ve správním spisu z příslušných usnesení o ustanovení tlumočnicka, či jiného úředního záznamu taktéž taková informace nevyplývala. Přitom i z úřední činnosti je soudu známo, že žalovaný takové úřední záznamy v obdobných situacích pořizuje. V daném případě tak skutečnost, že ve věci nebyl žalobci ustanoven tlumočnick ze seznamu vedeného Ministerstvem spravedlnosti, ale jinou osobou, u které nejsou prověřeny nároky kladené na soudní tlumočnický, mohla mít vliv na klíčovou část správního řízení o žádosti o mezinárodní ochranu, tj. na průběh a obsah protokolovaných pohovorů s žalobcem, a tím i vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí. Ve spojení se skutečností, že žalovaný nedal žalobci možnost nalezené rozpory vysvětlit, a naopak, nové nesrovnalosti vznikaly na základě způsobu, kterým žalovaný pohovory vedl, lze tedy dojít k závěru, že v případě žalobce došlo k porušení
53. Ve světle těchto závěrů dále soud přisvědčil i námitce žalobce o nedostatečně zjištěném skutkovém stavu. Vzhledem k tomu, že žalovaný se v rámci vedení řízení o žádosti žalobce soustředil především na (ne)věrohodnost jeho výpovědi, logicky již nezjišťoval informace o zemi původu, které se vztahují k tvrzením vytvářejícím azylový příběh žalobce, a to o postupu státních orgánů nebo jiných subjektů vůči osobám, které spolupracují s demokratickými institucemi jako je například RSE, případně které uplatňují své základní právo na svobodu projevu formou vytváření protistátního humoru a kritiky pomocí audiovizuálních děl a umísťují je na internet. Bez těchto informací nemohl žalovaný kvalifikovaně posoudit, zda je obava žalobce z hrozcí vážné újmy opodstatněná, či nikoliv, přičemž žalobce předložil žalovanému též důkazy v podobě odkazů na zprávy, které se týkají zacházení s novináři, aktivisty, či jinak na internetu působícími osobami (např. bloggerů). Žalovaný sice k tomu na str. 21 svého rozhodnutí uvedl, že mezinárodní pozorovatelé uvádějí, že íránské orgány mají jen malý zájem stíhat neúspěšné žadatele o azyl kvůli aktivitám mimo tuto zemi, mimo jiné i v souvislosti se žádostmi zdůvodňovanými potřebou ochrany. To zahrnuje vyvěšování komentářů kritizujících vládu v sociálních médiích, neboť rozsáhlé filtrování internetu zajišťuje, že většina Íránců

tyto komentáře nikdy neuvidí. To však nijak nezpochybnilo návrhy důkazů žalobce, že k nežádoucímu jednání ze strany íránských státních orgánů vůči novinářům a podobně aktivním lidem nedochází.

54. Dále z informací o zemi původu shromážděných žalovaným, konkrétně ze dne 30. 5. 2019 Informace OAMP: Írán, bezpečnostní a politická situace v zemi, vyplývá, že v této zemi je velmi extenzivně uplatňován trest smrti, a to i v případech netýkajících se zabití a nespádajících pod nejzávažnější zločiny mezinárodního práva, dokonce za neurčitě formulované trestné činy, jako „urážka proroka“, „nenávist vůči bohu“, atd., ale též za „špionáž“, či zpochybňování politiky vůdce země“ a za zločiny proti státu. Ani s touto informací však žalovaný nijak nepracoval a nezabýval se její relevancí k azylovému příběhu žalobce, na který od počátku nahlížel jako na smyšlený.
55. I tuto námitku shledal soud důvodnou, a proto bylo potřeba napadené rozhodnutí zrušit.

IV. Závěr a náklady řízení

56. Na základě shora uvedeného dospěl soud k závěru, že napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě nedostatečně zjištěného skutkového stavu, a dále byli v řízení podstatně porušeny ustanovení o řízení před správním orgánem, pokud jde o ustanovování tlumočnicků nezapsaných do seznamu tlumočnicků Ministerstva spravedlnosti, což mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé [§ 76 odst. 1 písm. b) a c) s. ř. s.]. Proto soud napadené rozhodnutí zrušil pro nezákonnost a vady řízení podle § 78 odst. 1 a 4 s. ř. s. a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Právním názorem, který vyslovil soud ve zrušujícím rozsudku nebo rozsudku vyslovujícím nicotnost, je v dalším řízení správní orgán vázán (§ 78 odst. 5 s. ř. s.). Podle § 78 odst. 6 s. ř. s. platí, že zrušil-li soud rozhodnutí správního orgánu ve věci, v níž sám prováděl dokazování, zahrne správní orgán v dalším řízení tyto důkazy mezi podklady pro nové rozhodnutí.
57. Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož náhrada nákladů řízení přísluší tomu, kdo měl ve věci úspěch. Žalovaný ve věci úspěch neměl, proto mu náhrada nákladů řízení nepřisluší. Žalobce ve věci úspěch měl, avšak náhradu nákladů nepožadoval a žádné náklady řízení nevyplynuly ani ze spisu, proto mu soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Podání kasační stížnosti nemá odkladný účinek.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v

jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 12. dubna 2021

Mgr. Darina Michorová v. r.
samosoudkyně